

Kannanotto kaatumisen ehkäisyyn

SOTENK 12.10.2022 § 44
4139/00.01.02.06/2022

Sosiaali- ja terveystalvelujen neuvottelukunta perehtyi kokouksessaan 6.9.2022 § 39 Siun sotien alueellisen kaatumisen ehkäisytyöryhmän toimintaan. Neuvottelukunta sopi aiheeseen liittyvästä kannanotosta lokakuun kokouksessa.

Ikäihmisten kaatumisen ennaltaehkäisy on sekä inhimillisesti että taloudellisesti kannattavaa. Tilastokeskuksen mukaan joka kolmas yli 65-vuotias kaatuu kerran vuodessa ja yli 80-vuotiaista joka toinen. Kaatumistapauksista suurin osa tapahtuu kodissa tai sen välittömässä läheisyydessä ja noin neljäsosa hoitolaitoksissa. Kaatumisten seurauksena kuolee Suomessa vuosittain lähes 1200 henkilöä, joista lähes 90 % on yli 65-vuotiaita. Lonkkamurtuma johtaa usein liikunta- ja toimintakyvyn heikkenemiseen ja avuntarpeen kasvuun. Lonkkamurtuma aiheuttaa keskimäärin 30 000 euron kustannuksen vammaa seuranneena vuonna. Kustannukset kaksinkertaistuvat, jos aiemmin kotona asunut ikäihminen siirtyy lonkkamurtuman johdosta hoiva- tai palveluasumisen piiriin.

Sote-neuvottelukunta suosittaa niin Joensuun kaupungille, Siun sotelle kuin Pohjois-Karjalan hyvinvointialueelle huomattavaa resurssien lisäämistä ikäihmisten kaatumisten ennaltaehkäisyyn. Tavoitteena tulisi olla ikäihmisten kaatumisten ennaltaehkäisy ja tähän voisi päästä esimerkiksi seuraavilla keinoilla ja toimenpiteillä:

- Luomalla edellytyksiä ikääntyneiden monipuoliselle liikunnalle (myös uuden teknologian kannustamana sosiaalisesti)
- Panostamalla aktivoittamiseen ja liikuntaharjoitteluun
- Muuttamalla "palvelemisen" konseptia ikääntyneiden hoidossa (parasta palvelua ei ole passaaminen vaan toimintakyvyn ylläpitäminen ja lisääminen itse tekemiseen ohjaamisen myötä)
- Lisäämällä hoiva-avustajia
- Tarjoamalla arvokasta vanhuutta omatoimisuuden tukemisella, kehittämällä yksilöllisiä ratkaisuja ja vahvistamalla yhteisöllisyyttä
- Moniammatillisen ikäneuvolan laajentaminen (mm. ennaltaehkäisevät kotikäynnit yli 65 vuotiaille)
- Kaupunkikonsernin esteettömän rakentamisen suunnittelu kokemusasiantuntijoiden asiantuntemusta hyödyntämällä

Lisäksi sote-neuvottelukunta haluaa tuoda esille, että muistisairaus on ongelma, jonka torjunta ja hoitaminen auttaa kaatumisten ehkäisyssä. Muistisairaiden toimintakyvyn ylläpitäminen on siis tärkeää.

Hyvinvointijohtajan päätösehdotus:

Sosiaali- ja terveystalvelujen neuvottelukunta päättää

antaa yllä olevan kannanoton kaatumisen ehkäisyyn Joensuun kaupungille, Siun sotelle ja Pohjois-Karjalan hyvinvointialueelle.

Päätös:

Hyväksyttiin yksimielisesti.